Tchétchène

P.R.I.P.I
Кхечу пачхьалкхашкара
Т1ебаьхкинчу нахана
Интеграци яран
Областан Программа

C.A.S.N.A.V
Циркан артистийна
Керла Т1ебаьхкинчера а
бераш а школехь 1аморан
Дешаран Центр.

Францехь школехь 1амор

Франце керла т1ебаьхкина дешархой а дай наной а Т1еэцаран хьокъехь документ

Х1окху документо жоп ло шун хаттаршна

- **Муха д1аяздан деза сан бер школе, колледже я лицейе?**
- **Сан беро х1инца а французийн маттахь ца дуйцу. Х1ун оьхьа школо,колледжо,лицейс?**
- **Муха вовшахтоьхна Францехь 1аморан система?**
- **Коьрта адамаш муьлш ду школехь,колледжехь,лицейхь?**
- **Со 1аш волчу меттигана гена йоцчу муьхачу ассоциацига г1о далур ду сан берана урокаш йоцчу хенахь ?**

♦ Муха д1аяздан деза сан бер школе ,колледже ,лицейе?

	Берийн беш (школа)	Юьхьанцара школа	Колледж,лицей
Д1аяздаран хьелаш	Берий беше бераш д1аоцу 3 шо кхьччахьахьана дуьйна, и хан х1окху шеран 31 чу декабрана Кхаьчнарш(2 шо кхьаччахьана	**С.Р**, Д1аяздайта. Шун **беран х1окху шеран 31 г1а декабрь** т1екхачале 6 шо кхача деза , мукъа меттигаш елахь .	Шун беран юккъера дешаран заведени деша даха хан кхаьчнехь ,иза цкъа хьалха **профориентаци ярехула** волчу советникана ган деза ,цо тайп тайпана тесташ кхьочушйойтур ю цуьнга .хаарийн т1ег1а а, хьуьнарш а къасторна лерина йолу
Д1аяздаран процедура	Шун Бер школе д1аяздайта ,1аш волчу меттехь **<u>мэре</u>** ваха веза.Мэрис д1аэцаран справка лур ю,школан директоре д1агайта езаш йолу . Х1окху документашца цхьаьна		Цкъа хьалха **<u>Дешаран Округан Инспекце</u>** ваха веза,цигахь хьуна уллерчу **С.I.O. (хаамийн а, профориентации яран а Центрехь)** Профориентацехула волчу советникца вовшахкхета хан къастор ю. Т1аккха ,парг1ат меттигш елахь ,хьо 1аш волчу меттиге хьажжина, Дешаран Округан Инспектора Шун бер д1анисдийр ду дешаран заведене а ,ишта классе а цуьнан т1ег1ане хьаьжжина.Цул т1аьхьа мелла а сиха хьалхах1щтта веза дешаран заведенин куьйгалхочунна колледж я лицейн.
Оьшуш долу документаш	Беран граждански хьолан хьокъехь а, цунах жоп лучу стеган а документ я доьзалан книжка. Хьалха дешаран хьокъехь документаш таро елахь. 1аш волчу меттигера справка . Цуьнан хене хьаьжжина ян еза прививкаш яран хьокъехь йолу справка а, могашаллин хьолаца берийн коллективехь хила йиш йолуш хиларан хьокъехь справка а.		

♦ <u>Муха вовшахтоьхна Францехь дешаран система</u>?

<u>Уггаре хьалха хаадезарг х1ара ду:</u>

Францехь дешар **т1едиллина** 6 шарера 16 шаре

Делахь а , беран йиш ю 3 шо кхаьччахьана дуьйна школе даха,
16 шо сов долчу кегийчу нехан а йиш ю кхид1а деша.

Школа **пачхьалкхан ю,мах боцущ,духовни ведемстван т1е1аткъам боцуш**.

Долахь школаш а,колледжаш а ю,мехах 1амош.

Дешаран заведенеша цхьаьний д1аоьцу зудабераш а,к1ентий а.

Таблица еша еза лахара хьала

Лаккхара дешар	**Университеташ я институташ**	Бакалавран (бак) диплом даьккхинчул т1аьхьа лаккахарчу дешаран заведенешкахь дешар дахдала тарло 2 шарера 8 шаре кхаччалц,хьалхах1оттиначу 1алашоне хьаьжжина. Оцу дешаре кхача бакъо хилийта,шайн махкахь даьхна дипломаш а ,школера справканаш а д1агайта еза.			
Юккъера дешар	**Юкъарадешаран,технологически я профессиональни лицей**	**Чакхяккхаран бак я юккъера технически бак**	***Балхан Дешаран бак***(2 *шарахь)*	Хаьржинчу некъе хьаьжжина ,лицейхь дешар дахдала тарло 2,3, я 4 шарахь.	
		$1^{ра}$	**BEP** я **CAP**		
		$2^{ра}$	**2ха балх.дешар**		
	Колледж	**3й**		**14 – 15 шо**	И 4 шеран деша чекхдолчу дуьззина доцчу юккъерачу дешаран хьокъехь долчу аттестатна цхьа экзамен ярлца.
		4й		**13 – 14 шо**	
		5й		**12 – 13 шо**	
		6й		**11 - 12 шо**	
Юьхьанцара дешар 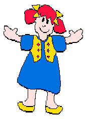	**Юьхьанцара школа**	**C.M.2**		**10 - 11 шо**	Юьхьанцара школа чекхъяьккхича экзамен яц
		C.M.1		**9 -10 шо**	
		C.E.2		**8 - 9 шо**	
		C.E.1		**7 - 8 шо**	
		C. P.		**6 - 7 шо**	
	Берийн беш (школа)	**Лакхара тоба**		**5 - 6 шо**	
		Юккъера тоба		**4 - 5 шо**	
		Жимхоийн тоба		**3 - 4 шо 2 - 3 шой**	

Бак-бакалавран дипломан йоцца –юккъера школа чекхъяккхаран хьокъехь долу Аттестат санна ду.

♦ Сан беро х1инца а французийн маттахь къамел ца до. Х1ун оьхьу школашна ,колледжаша,лицейша ?

Французийн маттахь х1инца а къамел деш боцу а,я тоам боллуш французийн мотт бийца а,цу маттахь яздан а хууш боцу дешархой дукхахйолчу дешаран заведенешкахь лерринчу веасаллеэцна бу.

Шайн хене а,шайн **т1ег1ане а хьаьжжина йолчу классашкахь** доьшуш а болуш ,французийн мотт ца хууш болу дешархой леррина кеп йолчу **1аморан тобанашка вовшахтоьхна бу, к1иранах масех сохьтехь хоьхуш**.Иза:

- CLIN (вводни курсан класс) *я* **CRI** (1амийна долу хаарш т1еч1аг1дарна лерина занятеш) юккъерачу школехь.

- CLA (*т1еэцаран класс*) я **FLE курсаш** (французийн мотт кхечу мехкийн санна) колледжехь а,лицейхь а.

Оцу шатайпачу занятийн 1алашо-берашна **школехь мелла а сиха дика доьшуш хила** а,цигахь царна шайн хьал дика хетийта а таронаш кхоллар. Кхузахь, коьртачу декъана , 1амабо французийн мотт ,ткъа ишта кхечу предметашкахула дика доьшуш хилийтарна хаарийн бух а буьллу . Керла т1ебаьхкина дешархой дика болийтархьама ду дешар шатайпа вовшахторах.

Шу юьртан меттигера бахархой делахь,дешаран заведенин хьехархоша, **C.A.S.N.A.V.** г1оьнца ,шун берана (берашна) леррина шеца цхьаьнца д1ахьош йолу т1етоьхна занятеш вовшахтухур ю.

♦ Школан а, колледжан а, лицейн а муьлха коьрта белхалой бовза беза ?

Социальни г1одарн службин белхало

Юьхьанцарчу школехь

Юьхьанцарчу школехь бац халкъан дешаран Социальни г1одаран службин белхалой . Проблема йолуш хьал кхолладелча ,1аш волчу меттигехь ,цу куьпахь социальни службашца з1е таса еза.

Колледжехь я лицейхь

Социальни г1одаран службин белхалочо ладуг1у дешархошка а, церан дай-наношка а (информаци ло бохуш дехар ,кхоллаеллачу проблемех хаттар, клъамел дан оьшуш хьал хилар ,ахчанца халонаш). Цхьа а шеко йоцуш, вовшахкхета хан билгалъякхахьара аьлла дехар деш цунна т1едаха йиш ю. Иза дешаран заведенин массо белхахошца з1е йолуш болх беш ю.Профессиональни къайле д1аса юьйцур йолуш а яц иза.

Профориентации ярехула хьехамча-психолог (C.O.P)

Колледжехь, а лицейхь а массо хенахь хуьлу хьехамча.Цо хоуьйту дешаран таронех а, корматалех а C.O.P цхьанакхетароШун берийн таро хьуьнарийн жам1 дан а, цуьнан професси харжаран хьокъехь прогноз ян а.

Дешаран декъан заведующи (C.P.E)

Кхетош-кхиорхойн г1онца ,завуча C.P.E жоп ло колледжехь,лицейхь х1ора дийнан дахар вовшахтохарх а, д1адахьарх а .Дешархой цабахкаран а, т1аьхьабисаран хаттарш ду цо къастош. Коьртачу декъана, иза ву шуьца а,шун берашца а дукхахдолу кхетош-кхиоран къамелашдархо.

Халкъан дешаран медийша

Юьхьанцарчу школехь

Шун дехарца, шун беран хьехархочо Халкъан Дешаран Отделан медйиша я школан лор кхойкхар ю,школехь шуьца цхьанакхетийта . Шайн дуьххьара таро ма-хиллинехь ,медйиша я школан лор цхьанакхетар ю шун берашца ,медосмотр ярхьама.

Колледжехь я лицейхь

Колледжехь медйиша хьулу к1иранах шена къастийначу деношкахь. Ткъа лицейхь-х1ора дийнахь. Цо дешархошна хьалхара медицински г1о до.Дешархочун йиш ю шен сагатдеш х1ун ду,я шен могашаллин массо а кхечу аг1онех лаьцна дтйца (цомгаш цахилархьама дандезарг я могашаллин ,х1умаяаран, ц1анояран хьокъехь хьехамаш).
Дешаран шарахь дешархо медосмотрах чекхвер ву.Де-ненаца вовшахкхета йиш ю цуьнан,профессиональни къайле д1асайюцур йолуш а яц иза.

Колледжехь а,лицейхь а классан куьгалхо

Коьтачу декъана дешархошца къамелдархо ,дов даьлла меттиг хилча,юкълеларг ,хьехархойн координатор а волуш,классан куьйгалхо-иза да-нана уггаре дукха вовшахкхета долу адам ду. Шеко йоцуш,цуьнца вовшахкхетар хан билгалъяккхар деха аша,шайн берийн урокашкахь хуьлчу проблемех,кхиамех я халонехь лаьцна дийцархьама.

Школехь а ,колледжехь а ,лицейхь а т1еэцар

Шун массо хенахь цхьанакхета йиш ю хьехархошца ,ткъа ишта **школан директорца**,дешаран заведенин (колледжан ,лицейн) заведующийца,**школан медйижаршца**,**Социальни г1оларан службин белхалочуьнца,кхетош-кхиоран балхехула а,дешарехула** а йолчу профориентаци ярехула хьехамча- психологца а.

.

♦ Со 1аш волчу меттигана гена йоцчу муьлхачу ассоциацин йиш ю сан берана урокаш йоцчу хенах г1о дан ?

Дуккха а ассоциацийш ю,нах бехачу меттигашкахь д1анисийна йолу ,**школашца,колледжашца ,иштта CASNAVца** цхьаьна болх беш .Урокаш йоцчу хенахь ,шайн таронашка хьаьжжина ,цара охьа тарло берашна **т1етоьхна занятеш** я мероприятеш,цара французийн мотт 1аморрий,интеграци яррий тодарна лерина.

31е таса хьехархошца ,школан директорца я колледжан директорца : цара шуна хоуьйтур ду шайн бер (шайн бераш) оцу организацешка д1аяздеш аша дан дезарг .

Школехь дешаран хьокъехь кхин сов хаа луучунна

Шу 1аш долчу меттигерчу ассоциацис а,хьехархоша а Шуьга уьйр тосуьйтур ю Дешаран Округан Инспекторца ,я C.A.S.N.A.Vца Халкъан Дешаран Отделца ,Керла Т1едаьхкинчу берашна школехь 1аморан бег1ийла хьелаш кхолларх жоьпалла йолчу.

Обл.Дешаран Округан Инспекци :
03 24 59 71 50
Обл.Дешаран Округан Инспекци Марн:
03 26 68 60 00
Обл.Дешаран Округан Инспекци Об:
03 25 76 22 22
Обл.Дешаран Округан Инспекци От Марн :
03 25 30 51 51

C.A.S.N.A.V
Циркан белхалойн бераш а,Керла Т1ебаьхкинарш а школехь 1аморан Дешаран Центр
Обл.Арден и Марн : 03 26 61 20 39
Обл. Aube et Haute-Marne : 06 80 40 28 16
Site : http://www.ac-reims.fr/casnav/